

รูปแบบการลงโทษนักเรียนและแนวทางในการควบคุมให้เกิดการลงโทษนักเรียนที่เหมาะสม ในสถานศึกษา

STUDENTS PUNISHMENT MODEL AND GUIDELINES FOR APPROPRIATE STUDENTS PUNISHMENT CONTROL IN SCHOOL

ภาณุฤทธิ์ พิธิษฐ์สกุลชัย^{1*}, เสกสัน เครือคำ² และ โสรรัตน์ กลับลีลา³

PHANUKRIT PHISITSAKUNCHAI^{1*}, SEKSAN KHRUAKHAM² and SORAT GLUBWILA³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแบบการลงโทษของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 2) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของครูกับการเลือกรูปแบบการลงโทษในสถานศึกษา 3) ศึกษาเงื่อนไขสำคัญในการเลือกรูปแบบการลงโทษของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 และ 4) หาแนวทางการควบคุมในการลงโทษนักเรียนตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ ประชากร คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 843 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามาเน่ จำนวน 271 คน ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ การหาค่าความถี่ (frequency distribution) ค่าร้อยละ (percentage) สถิติ Chi-square และสถิติ Cross tabulation

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ครูส่วนใหญ่เลือกรูปแบบการลงโทษตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือ การทำทัณฑ์บน ว่ากล่าวตักเตือน ตัดคะแนนความประพฤติ และให้ทำกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 2) ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศและการมีบุตรหรือเด็กในการอุปการะกับไม่มีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่ง อายุราชการ วิทยฐานะ ระดับการศึกษา และสถานภาพ มีความสัมพันธ์ที่กับการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียน ในบางฐานการกระทำผิดเท่านั้น 3) เงื่อนไขสำคัญในการเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการเขียนดี ให้พักการเรียน ให้ย้ายสถานศึกษา ว่างรอบสนาม/ต้นพื้น/ลูกนั่ง ให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียน และนำมาเป็นกรณีตัวอย่างหน้าเสาธง เป็นการลงโทษตามการกระทำผิดที่เป็นการกระทำความผิดซ้ำตั้งแต่สถานเบาจนถึงสถานหนัก 4) แนวทางการควบคุมในการลงโทษนักเรียนตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหาร หรือครูผู้สอน ควรนำระเบียบการลงโทษนักเรียนภายใต้กรอบการลงโทษของกระทรวงศึกษาธิการมาใช้เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน

คำสำคัญ : การลงโทษ ; รูปแบบการลงโทษ ; การควบคุมการลงโทษ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาอาชีวศึกษาและการบังคับใช้กฎหมาย คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. Degree of Master of Arts in Criminology and Law Enforcement, Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy.

² รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. Associate Professor Master of Arts in Criminology and Law Enforcement Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy.

³ รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Associate Professor Master of Arts in Criminology and Law Enforcement Faculty of Social Sciences, Royal Police Cadet Academy.

* Corresponding Author, Email: phanukrit7998@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the punishment patterns of teachers in educational institutions under the Office of Nongkhai Primary Educational Service Area 2; 2) find the relationship between teachers' personal factors and the choice of punishment styles in the schools; 3) study the key conditions in teachers' choices of punishment styles in schools under the Office of Nongkhai Primary Educational Service Area 2 and 4) find an approach to control the punishment of students according to the framework of the Ministry of Education. The population in the research was 843 government teachers and educational personnel. A questionnaire was the research tool used with the quantitative sample of 271 people that were selected by using Taro Yamane's tables. Purposive sampling was used to choose the qualitative sample of 10 people and interviews were used as the tool. In addition, the statistics used in the research were determination of frequency distribution, percentage, chi-square statistics and cross tabulation statistics.

The following are the results of the research. 1) Most teachers chose the form of punishment according to the regulations prescribed by the Ministry of Education such as parole, reprimand, behavior score reduction and activities to change behavior. 2) There was no relationship with the choice of student punishment style that related to the personal factors of teachers in terms of gender and having a child or taking care of a child in foster care. However, the personal factors in terms of position, length of government service, academic standing, educational level and status were correlated to the choice of punishment for students who do something wrong. 3) Frequency and fault level were the important conditions for choosing the forms of punishment that include beating, student suspension, school transfer, penalty, expulsion and punishment as an example in front of the flagpole. 4) For guidelines for student punishment under the framework of the Ministry of Education, all of the Educational Service Area offices, administrators or teachers ought to follow the same standard under the Ministry of Education's punishment framework.

Keywords: Punishment ; Form of Punishment ; Punishment Control

บทนำ

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ ที่มีครูและ ผู้รับผิดชอบในการเรียนการสอนของนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาลในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง มีการกระทำที่รุนแรงและการ ลงโทษนักเรียนด้วยการทำโทษที่รุนแรง อันเป็นที่สนใจของบุคคล ทั่วไปในสังคม และเป็นการบั่นทอนความรู้สึกที่ดีของผู้ปกครอง และผู้เรียนที่มีต่อครูอาจารย์และสถานศึกษาออกไปในวงกว้าง เมื่อพิจารณาว่าสถานศึกษาควรมีระเบียบกฎเกณฑ์หรือไม่นั้น โดยปกติในการอยู่ร่วมกันของคนในทุกองค์กรจำเป็นต้องมีทั้ง 3 ระดับ คือ 1) ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อกำหนดในการอยู่ร่วมกัน โดย มี 2) ข้อกฎหมายเฉพาะในระดับชาติ และ 3) ข้อกฎหมายที่ใช้

สำหรับบุคคลทั่วไปในชาติเป็นกฎหมายใหญ่ที่เป็นบริบทใหญ่อยู่ แล้ว ในข้อแรกนั้นก็จะเป็นระเบียบของโรงเรียน ข้อที่ 2 ก็จะเป็นระเบียบการลงโทษนักเรียนตามระเบียบในระดับกระทรวง ส่วนในข้อที่ 3 ก็จะเป็นกฎหมายอาญา แพ่ง ปกครอง กฎหมาย อื่นๆของประเทศ รวมถึงรัฐธรรมนูญด้วย

สาเหตุที่ครูใช้ความรุนแรง เกิดจากปัญหาอารมณ์จิตใจ ขาดทักษะการแก้ปัญหา อำนาจนิยมศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก วิเคราะห์สาเหตุที่ครูทำโทษด้วยความรุนแรง มี 2 สาเหตุ สาเหตุ แรกครูผิดกติาด้านจิตใจและอารมณ์เมื่อเกิดความเครียดอาจ ระบายอารมณ์กับเด็กด้วยการตี หรือต่อว่า สาเหตุที่สองครูขาด ทักษะการจัดการปัญหาเด็กครูจำนวนมากยังเชื่อว่าการลงโทษ ด้วยการตีเป็นวิธีที่ได้ผล นอกจากนี้มีความคิดเห็นจากผู้ทำงาน

ด้านเด็ก มองว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีโครงสร้างแบบอำนาจนิยม ส่งผลให้ครูจำนวนมากมีพฤติกรรมใช้อำนาจกับเด็ก ประกอบกับการเรียนการสอนเป็นการสื่อสารทางเดียว จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ครูขาดทักษะการฟัง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าใจผู้เรียน แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ในระบบออนไลน์ ก็ยังพบว่ายังมีนักเรียนถูกครูผู้สอนตำหนิด้วยถ้อยคำรุนแรง ขณะทำการสอนออนไลน์ การลงโทษด้วยวิธีการรุนแรง ยังมีความคิดเห็นแตกแยกเป็นหลายฝ่าย คือ ควรใช้และไม่ควรใช้ในบางโอกาส และบางกรณี วิธีการลงโทษทางกายที่ปรากฏในเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาแต่โบราณ มีวิธี เช่น การตีด้วยไม้เรียว หรือไม้บรรทัด เป็นต้น ควรเน้นให้นักเรียนเชื่อฟังครู มิใช่เป็นการเชื่อฟังด้วยความกลัว ต้องแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจและยอมรับข้อตกลงในโทษที่ต้องได้รับนั้นๆ ถือเป็นการเชื่อฟังด้วยความรัก ซึ่งหมายความว่าครูจะต้องเป็นผู้มีเหตุผล มีความเมตตา ความรักและความปรารถนาดีต่อเด็ก นับเป็นหลักที่สมควรนำมาใช้ต่อไป ซึ่งการฝึกฝนไม่ให้นักเรียนมีนิสัยต่อต้าน ไม่โอ้อวดเย่อหยิ่งและให้รู้จักถ่อมตน ไม่เป็นการทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง แต่เป็นการฝึกมารยาทที่ดีในการให้เกียรติและเคารพผู้อื่น ไม่ข่มขู่ผู้อื่น ซึ่งเป็นมารยาทที่ช่วยให้เด็กเป็นที่รักของคนทั่วไป นับเป็นคุณสมบัติที่ควรฝึกฝนให้แก่เด็กนักเรียนในปัจจุบัน

จากที่มาและความสำคัญของปัญหา ผู้ศึกษาเห็นว่าการลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่รุนแรงในปัจจุบันของครูในประเทศไทยยังคงถือเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่ยังคงมีอยู่ แม้จะขัดต่อระเบียบของกระทรวง ศึกษาธิการ จึงได้สนใจในการศึกษาและเพื่อเป็นการนำเสนอแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบ กฎ ระเบียบของสถานศึกษา ภายใต้กฎหมาย และเป็นการส่งเสริมสังคมให้มีส่วนร่วมช่วยกันสอดส่องดูแลช่วยกัน ทั้งครู และผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการสร้างแนวทางส่งเสริมร่วมแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน และค้นหาแนวทางในการควบคุมให้เกิดการลงโทษที่เหมาะสมในสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อเสนอแนะต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

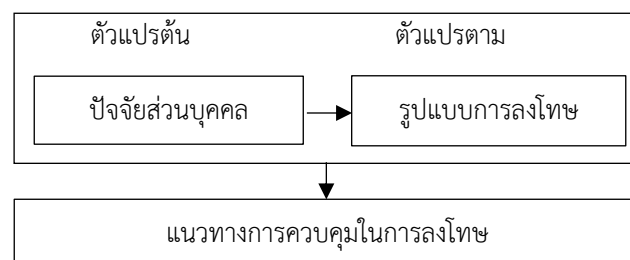
1. เพื่อศึกษารูปแบบการลงโทษนักเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษา หนองคาย เขต 2

2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของครูกับการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียนในสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาเงื่อนไขสำคัญในการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาหนองคาย เขต 2

4. เพื่อหาแนวทางการควบคุมในการลงโทษนักเรียนตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุราชการ วิทย์ฐานะ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และมีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ กับไม่มีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ มีความสัมพันธ์กับการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียนในสถาน ศึกษาในแต่ละประเภทความผิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 843 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 271 คน จากสูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane

3. กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน ได้แก่ 1) กลุ่มนักเรียนผู้เคยกระทำความผิด จำนวน 4 คน 2) กลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายการสอน จำนวน 5

คน 3) กลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายบริหาร
สถานศึกษา จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่อง รูปแบบการลงโทษและ
แนวทางในการควบคุมให้เกิดการลงโทษที่เหมาะสมใน
สถานศึกษา จำนวน 40 ข้อ ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบ
สัมภาษณ์ (Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
(Semi-structured Interview) จำนวน 10 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม
มีวิธีการดังนี้

1) ทำการขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผ่านทางคณะ
สังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเข้าทำการเก็บข้อมูล
แบบสอบถาม

2) หลังจากได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 แล้ว ผู้วิจัยจะ
ทำการเข้าไปทำการแจกแบบสอบถามตามสถานศึกษาต่างๆ โดย
ทำการแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงให้ผู้ต้องขังทราบถึง
วัตถุประสงค์ของการศึกษา พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ในการ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละราย

3) ชี้แจงให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ทราบว่าข้อมูลที่รวบรวมได้จากแต่ละรายจะถูกเก็บเป็นความลับ
และผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการสรุปภาพรวม
เท่านั้น

4) ทำการสอบถามข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาตามประเด็นที่ต้องการรวบรวมข้อมูลในแบบสอบถามจน
ครบทุกข้อ

2. การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสัมภาษณ์
มีวิธีการดังนี้

1) ทำการขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผ่านทางคณะ
สังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อเข้าทำการสัมภาษณ์
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2) ดำเนินการจัดทำบันทึกเพื่อขอความอนุเคราะห์
ข้อมูลที่ผ่านมาการรับรองของหัวหน้าภาควิชาที่ดูแลหลักสูตร
เพื่อมอบแก่ผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

3) ทำการสัมภาษณ์โดยมีรูปแบบเป็นการสัมภาษณ์
เชิงลึก (In-depth Interview) คือ การพูดคุย สัมภาษณ์ ซักถาม
เพื่อให้ได้คำตอบ

4) ผู้สัมภาษณ์ทำการจดประเด็นคำตอบที่สำคัญ
เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์สรุป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์
ทั้งหมดมาลงรหัส (Coding) เพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยแบ่ง
การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (frequency distribution) และค่าร้อยละ (percentage) และข้อเสนอแนะ วิเคราะห์เชิง
เนื้อหาและสรุปข้อความเชิงพรรณนาเป็นรายข้อ

2) สถิติเชิงอนุมาน ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ
วิเคราะห์ คือ สถิติ Chi-square ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
ของข้อมูลเชิงคุณภาพที่แบ่งออกเป็นกลุ่ม และ สถิติ Cross
tabulation ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย
นำมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) โดยมีขั้นตอนคือ

1) การแยกแยะและจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้ มา
วิเคราะห์ ตีความ เรียบเรียงและอภิปรายตามกรอบแนวคิดและ
ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

2) นำเสนอข้อมูลในรูปของร้อยแก้ว และการเน้น
นำเสนอปรากฏการณ์สำคัญที่ค้นพบ (Quotations)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ที่แสดงผลการศึกษาข้อมูล
ต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่ม
ตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
ของกลุ่มตัวอย่างกับการเลือกรูปแบบการลงโทษ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เงื่อนไขและแนวทางในการ
ลงโทษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคาย เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงความถี่และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของ
กลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	120	44.28
หญิง	151	55.72
2. ตำแหน่ง		
ครู	246	90.77
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	25	9.23
3. อายุราชการ		
0 – 5 ปี	78	28.78
6 – 10 ปี	77	28.41
11 – 15 ปี	50	18.45
16 ปี ขึ้นไป	66	24.35
4. วิทยฐานะ		
ครูผู้ช่วย/ครู	95	35.06
ชำนาญการ	95	35.06
ชำนาญการพิเศษ	58	21.40
เชี่ยวชาญ	1	0.37
เชี่ยวชาญพิเศษ	0	0
อื่นๆ (อัตราจ้าง/ พนักงานราชการ)	22	8.12
5. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
ปริญญาตรี	143	52.77
ปริญญาโท	126	46.49
ปริญญาเอก	2	0.74
6. สถานภาพ		
โสด	148	54.61
สมรส	112	41.33
หย่า	3	1.11
หม้าย	8	2.95

ตารางที่ 1 แสดงความถี่และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของ
กลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
7. มีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ กับไม่มีบุตร หรือเด็กในการอุปการะ		
มีบุตรหรือเด็กใน การอุปการะ	151	55.72
ไม่มีบุตรหรือเด็ก ในการอุปการะ	120	44.28

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.72
ตำแหน่งครู ร้อยละ 90.77 มีอายุราชการ 6 – 10 ปี วิทยฐานะ
ชำนาญการและครูผู้ช่วย/ครู ร้อยละ 35.06 ระดับการศึกษา
ปริญญาตรี ร้อยละ 52.77 สถานภาพโสด ร้อยละ 54.61 และ
มีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ ร้อยละ 52.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง
กับการเลือกรูปแบบการลงโทษ

ประเภทการกระทำผิดร้ายแรง	ร้อยละของบทลงโทษ									
	เตือนสติ	ทำทัณฑ์บน	พักการเรียน	ว่ากล่าวตักเตือน	ให้ย้ายสถานศึกษา	ตัดคะแนนความประพฤติ	ริ้งรอบสนาม/ต้นพัน/ลูกนั่ง	ให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียน	นำมาเป็นกรณีตัวอย่างหน้าเสาธง	ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
1	1.23	6.86	1.75	62.14	0.37	7.89	0.74	0	0.74	20.29
2	1.47	6.49	1.04	75.03	0.74	7.43	1.17	0.37	0.80	6.27
3	1.90	40.08	17.87	14.04	4.37	7.40	1.11	5.72	0.87	8.11
4	0.74	10.14	3.87	64.66	1.48	8.76	0.74	0.37	1.75	7.93
5	2.95	2.58	2.21	60.33	0	8.67	2.03	0	71.29	19.92
6	1.42	22.46	4.26	50.35	1.68	8.52	0.64	0.66	1.16	10.45

หมายเหตุ 1) การเรียน 2) การแต่งกาย 3) ความประพฤติ
4) จรรยา 5) การดูแลรักษาความสะอาด 6) เบ็ดเตล็ดอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้านของกลุ่มตัวอย่างกับการ
เลือกรูปแบบการลงโทษ พบว่า ประเภทการกระทำผิดร้ายแรง
ด้าน ด้านการเรียนส่วนใหญ่เลือกแบบการลงโทษโดยการว่ากล่าว

ดักเตือน ร้อยละ 62.14 ด้านการแต่งกาย ส่วนใหญ่เลือกแบบการลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน ร้อยละ 75.03 ด้านความประพฤติ ส่วนใหญ่เลือกแบบการลงโทษโดยการทำทัณฑ์บน ร้อยละ 40.08 ด้านจรรยาบรรณ ส่วนใหญ่เลือกแบบการลงโทษโดยการทำทัณฑ์บน ร้อยละ 64.66 ด้านการดูแลรักษาความสะอาด ส่วนใหญ่เลือกแบบการลงโทษโดยการทำทัณฑ์บน ร้อยละ 60.33 และเบ็ดเตล็ดอื่นๆ ส่วนใหญ่เลือกแบบการลงโทษโดยการทำทัณฑ์บน ร้อยละ 50.35 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์เงื่อนไขและแนวทางในการลงโทษของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า

1) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการเขียนดี จากกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษที่เห็นผล ชัดเจน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนได้ดีกว่าวิธีอื่น เริ่มจากความผิดเล็กน้อยของนักเรียน ไปจนถึงการกระทำผิดสถานหนัก ครูจะลงโทษด้วยไม้เรียวก่อน แล้วจึงส่งต่อไปปรับโทษตามระเบียบของกระทรวง ศึกษาธิการต่อไป

2) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการให้พักการเรียน เกิดจากการกระทำผิดในสถานหนักของระเบียบสถานศึกษา เช่น เสพสารเสพติด เป็นต้น โดยสถานศึกษาจะประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเข้ามาสำรวจและส่งตัวนักเรียนไปบำบัดรักษาตามขั้นตอนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาจึงต้องเลือกการลงโทษด้วยการให้นักเรียนพักการเรียน โดยความยินยอมของผู้ปกครองนักเรียน

3) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการให้ย้ายสถานศึกษา การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เกิดจากการกระทำผิดซ้ำของนักเรียนในฐานความผิดเดิม ตั้งแต่โทษสถานเบาไปจนถึงโทษสถานหนัก โดยนักเรียนกลุ่มนี้ จะถูกลงโทษตามระเบียบของสถานศึกษามาก่อน คือ ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน ตัดคะแนนความประพฤติ และทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แต่นักเรียนยังคงกระทำผิดซ้ำ การลงโทษด้วยรูปแบบนี้สถานศึกษาจะเชิญผู้ปกครองเข้ามาพบเพื่อรับทราบความผิดของนักเรียน และทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

4) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการให้วิ่งรอบสนาม/ต้นพื้น/ลูกนั่ง การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษแบบทันทีที่นักเรียนกระทำผิดซึ่งหน้า ถือเป็นการลงโทษสถานเบา ครูซึ่งอยู่

ในสถานการณ์ที่ได้กระทำผิด จะสั่งลงโทษทันที หากนักเรียนแสดงพฤติกรรมต่อต้าน ก็จะถูกลงโทษในสถานอื่นต่อไป

5) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียน การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ ถือเป็นการลงโทษสถานหนักที่สุดของสถานศึกษาและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากการลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษในฐานะกระทำผิดกฎหมายทางอาญา สถานศึกษาจะทำการลงโทษในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยผู้ปกครองให้การยินยอม

6) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการนำมาเป็นกรณีตัวอย่างหน้าเสาธง การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษในสถานเบา เป็นการลงโทษที่นักเรียนทั้งหมดต้องรับรู้ความผิดที่มีนักเรียนกระทำผิดเป็นตัวอย่างด้วยกัน เช่น ทรงผมไม่เรียบร้อย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ เป็นต้น

7) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือน การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษสถานเบา ซึ่งมีความผิดครั้งแรก จะถูกลงโทษด้วยรูปแบบนี้

8) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการทำทัณฑ์บน การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษเพราะนักเรียนกระทำผิดซ้ำในสถานเบา เช่น มาสาย ไม่เข้าเรียน แต่งกายผิดระเบียบ เป็นต้น

9) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการตัดคะแนนความประพฤติ การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ เป็นการลงโทษต่อเนื่องจากการทำทัณฑ์บน ซึ่งนักเรียนที่กระทำผิดโดยถูกทำทัณฑ์บนอาจถูกลงโทษโดย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการกระทำผิดว่าเป็นการกระทำผิดสถานเบาหรือสถานหนัก

10) การเลือกรูปแบบการลงโทษโดยการทำกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การลงโทษด้วยรูปแบบนี้ นี้ เป็นการลงโทษต่อเนื่องจากการทำทัณฑ์บนและการตัดคะแนนความประพฤติ ดังนั้น นักเรียนหนึ่งคนที่กระทำผิดหนึ่งฐานความผิดอาจถูกลงโทษถึงสามสถานด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการกระทำผิดว่าเป็นการกระทำผิดสถานเบาหรือสถานหนัก

ผลการวิเคราะห์แนวทางการควบคุมในการลงโทษนักเรียนตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องนำระเบียบการลงโทษของสถานศึกษามาใช้อย่างแท้จริง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน และควรให้ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ดูแล

2) ผู้บริหารอาจจะต้องมีบทบาทในกระบวนการลงโทษมากขึ้น เพื่อป้องกันการลงโทษที่เกินกว่าเหตุ ผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงต้องทบทวนแนวทางในการปฏิบัติของครูให้อยู่ในกรอบการลงโทษของกระทรวงศึกษาธิการ

3) ครูผู้สอนต้องเลือกใช้รูปแบบการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำผิดของนักเรียน และต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการลงโทษนักเรียนนั้นควรใช้เฉพาะเมื่อสามารถหาสาเหตุที่แน่นอนและสามารถแก้ไขสาเหตุนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วเท่านั้น

อภิปรายผล

จากการศึกษารูปแบบการลงโทษของครูในสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีรูปแบบการลงโทษนักเรียนหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่จะเลือกรูปแบบการลงโทษตามระเบียบของกระทรวงศึกษากำหนด โดยลงโทษด้วยการกล่าวตักเตือนมากที่สุด คือการกระทำผิดด้านการเรียน การแต่งกาย การจรรยาบรรณ การดูแลรักษาความสะอาด และด้านเบ็ดเตล็ดอื่นๆ มีการลงโทษด้วยการทำทัณฑ์บนมากที่สุดคือการกระทำผิดด้านความประพฤติ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของครูกับการเลือกรูปแบบการลงโทษในสถานศึกษา นั้นด้านเพศและด้านการมีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ กับไม่มีบุตรหรือเด็กในการอุปการะ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียน ส่วนด้านตำแหน่ง อายุราชการ วิทยฐานะ ระดับการศึกษา และสถานภาพ มีความสัมพันธ์กับการเลือกรูปแบบการลงโทษนักเรียนในบางหัวข้อการกระทำผิดและไม่มีความสัมพันธ์กัน

เงื่อนไขสำคัญในการเลือกรูปแบบการลงโทษของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 นั้น รูปแบบการลงโทษที่ครูเลือก ยังไม่มีมาตรฐานชัดเจนในแนวทางการถือปฏิบัติ แม้ว่าในระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการจะได้วางระเบียบไว้ให้เป็นแนวทางเดียวกันก็ตาม

แนวทางการควบคุมในการลงโทษนักเรียนตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการนั้น ทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สรุป งานวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบใหม่ คือ แนวทางการควบคุมการลงโทษที่รุนแรงของครู หากสถานศึกษามีการบันทึกข้อมูลการลงโทษนักเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ข้อมูลการกระทำผิดของนักเรียน ข้อมูลการเลือกรูปแบบวิธีการลงโทษของครู โดยมีการรายงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลไว้ประกอบการพิจารณา หากมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้รูปแบบวิธีการลงโทษที่รุนแรง เพื่อเป็นการควบคุมความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1) กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการปรับปรุงระเบียบการลงโทษนักเรียน เพราะระเบียบการลงโทษนักเรียน พ.ศ. 2548 ฉบับดังกล่าวมีการใช้มานาน จึงควรมีการปรับแก้ไขระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยเรื่องการลงโทษนักเรียน พ.ศ. 2548 ให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันและมีความสมบูรณ์มากขึ้น

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำกับดูแลเกี่ยวกับเรื่องการลงโทษนักเรียน โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548 ตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงโทษนักเรียนโดยเคร่งครัด

3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ควรทราบเมื่อมีกรณีครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม และไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548

4) ครู ต้องเลือกใช้การลงโทษ ให้เหมาะสมกับความผิดของนักเรียน

5) ผู้ปกครอง ควรติดต่อสื่อสารกับสถาน ศึกษา เพื่อรับทราบข้อมูลการกระทำผิดทุกฐานความผิดของนักเรียนเป็นการเบื้องต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ไม่ได้ทำหน้าที่พิเศษในงานด้านปกครองนักเรียน จึงไม่มีข้อมูลเชิงลึกต่อพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกรุนแรงในบางกรณี พบได้เพียงพฤติกรรมการกระทำผิดเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ถ้า

การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำหน้าที่งานด้านการลงโทษนักเรียนโดยตรง เช่น งานด้านปกครอง เป็นต้น

ประถมศึกษา จึงไม่ค่อยพบการกระทำผิดที่รุนแรงมากนัก หากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาที่สังกัดโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือระดับอาชีวศึกษา เป็นต้น

2) กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำการเรียนการสอนอยู่ในสถานศึกษาระดับ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ถวิล อรัญเวศ. (2561) .ลงโทษนักเรียน นักศึกษาอย่างไร จึงจะไม่ถูกผู้ปกครองฟ้องร้องความผิด. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2564. จาก <https://www.obec.go.th/archives/677>.
- [2] ธัญญ์ณภัส วิรัตน์เกษม. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิตความปกติใหม่ (New Normal) ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 7(2), 114 – 127.
- [3] นันทน์ลิน อินทะนุก. (2563). ปัญหามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษโดยใช้ความรุนแรงกับเด็กในโรงเรียน. บทความวิชาการ. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [4] บุญเลิศ โพธิ์ขำ. (2559). ปัญหาของกฎกระทรวงกำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ.2548 ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 6(2), 1-9.
- [5] พชรพร พงษ์อาภา. (2561). อำนาจของครูในการลงโทษนักเรียนและการใช้กำลังทางกายภาพในสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] พรณรุจี สะอาด. (2558). ปัญหาวินัยนักเรียนของโรงเรียนบ้านแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [7] ไหมไทย ไชยพันธุ์. (2557). จิตวิทยา : แนวคิดทฤษฎีการศึกษาการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 1(1), 1-13.
- [8] สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สีตะสิทธิ.(2558). แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.